

med Omfanget og Naturen af den Myndighed, der saaledes skulde tilkomme den øverste kirkelige Styrelse paa Grund af Hensigten dermed, end han tog Hensyn til de Ord, hvormed det indledes i Betænkningen, at det er fornødent, at der tilkommer den øverste kirkelige Styrelse en Myndighed netop med Hensyn til Kirkesamfundets Orden, saa vilde han ikke i det Foredrag, han har holdt, have kunnet benytte Udtalelser i vor Del af Betænkningen som Noget, der skulde vidne om Omstøt om en Vilkaarlighed for Ministeren. Heller ikke vilde disse da have kunnet have nogen Hjemmel til at komme med Udtalelser, som ganske vist ikke ere i Stand til at svække Betydningen af vor Formening eller til i det Hele taget at virke paa en Bestemmelse af Forslaget. Kun forekom det rigtignok mig, at han som ind paa Udtalelser, der kun lidet have hjemme, hvor det gjælder om at undersøge Sagen i dens hele Sammenhæng og ikke paa at udtale Udtalelser, der ialtsald kunne misforstaaes med Hensyn til den Stilling, der er bleven indtaget fra Mindretallets Side. Men, som jeg før bemærkede, har den ærede Ordfører for Mindretallet ganske vist gjort Rede for de Betragtninger, der have ledet os til at fremsætte de Vædringsforslag, som vi i det Hele taget have fremsat, og det, som naturligen har bragt mig til nu at tage Ordet, ere de Forskjelligheder i Meningerne, som med Hensyn til ganske enkelte Punkter have fundet Sted mellem Mindretallets øvrige Medlemmer og mig. De Herrer ville af Betænkningen se, at dette kun er Tilfældet paa enkelte Punkter; der er kun Spørgsmaal om de to første Paragrafer i Mindretallets Vædringsforslag til Loven. Mindretallet har, som den ærede Ordfører kortelig har bemærket, foreslaaet to Paragrafer, af hvilke den første Paragraf handler om Inddelingen i tre Klasser, og den anden beskæftiger sig med det Spørgsmaal, hvorledes Udgangen til at søge Embeder i disse Klasser skal ordnes. Jeg har ikke kunnet tiltræde den Opfattelse, som ligger til Grund for disse to Paragrafer. For det Første har jeg troet, at det var fornødent i Lovforslaget at faae indført, og derpaa gaar den af mig foreslaaede første Paragraf ud, en Bestemmelse, der fastsætter som en almindelig ufravigelig Regel, at Ingen kan stedes til et Præsteembede i Foltkekirken, medmindre han har fyldestgjort de Fordringer, som indeholdes i Bestemmelserne om Embedsprøver. Man vil maaske sige, at det ikke er fornødent at optage en saadan Bestemmelse, thi i al Fald have vi jo allerede nu Forskrifter med Hensyn til dette Forhold; men dertil skal jeg bemærke, at vi have Forskrifter netop med Hensyn til Betingelsen for at kunne indtræde i et Præsteembede i mange andre Retninger end den, som det af mig stillede Forslag omfatter. Dette er imidlertid Bestemmelser, som i al Fald ere spredte til mange Sider, men som ligge saaledes i og for sig i Forholdets

Natur, at der ikke kunde være Tale om Nødvendigheden af at optage Noget derom i denne Lov om Menighedernes Valgret, for at disse Bestemmelser til enhver Tid kunne blive fuldstændig fyldestgjorte. Men det forholder sig anderledes med den Betingelse, jeg har tilladt mig at fremsætte i min første §, og som gaaer ud paa, at Vedkommende skal have underkastet sig de foreskrevne Bestemmelser med Hensyn til Embedsprøverne. For det Første er det naturligt, at man i en Lov som denne, der netop gaaer ud paa at ordne Udgangen til Besættelsen af de præstelige Embeder, stiller det frem, som er den første, ufravigelige og nu i spredte Bestemmelser indeholdte Forskrift om Betingelserne for at kunne komme ind i præstelige Embeder; men jeg vil tilstaa, at der — og det var dette, jeg vilde betegne som det andet Moment — har foresvævet mig andre Betragtninger, som jeg imidlertid ikke skal komme nærmere ind paa, men blot antyde. Det er nemlig, at der under de Bevægelser, som finde Sted med Hensyn til kirkelige Forhold, og under alle de Bevægelser, der rundt omkring saavel hos os som paa andre Steder gjøre sig gjældende med Hensyn til Opfattelsen af den præstelige Virksomhed og af det Forhold, som skal finde Sted mellem dem, der beskiftes som Lærere, Veiledere for Menighedene med Hensyn til deres højeste Interesser, skal spørges for, at der i Lovgivningen have en Garanti, som sikker mod, at der skulde kunne finde Udskielser Sted, som kunde vilbøde med Hensyn til det, som netop er Gjenstand for denne Lov, og som det altsaa er naturligt at optage i Lovforslaget. Saaledes som jeg har foreslaaet, er det ogsaa i praktisk Henseende vigtigt under visse Forhold, at vi her paa en bestemt Maade have samlet i en Lov, hvad der nu ligger spredt omkring til forskjellige Sider. Jeg har til denne Bestemmelse søiet i det Væsentlige det Samme som de andre Herrer, nemlig dette, at den, der skal beskiftes som Præst, skal have godtgjort, at han har øvet sig i den præstelige Virksomhed, at han kender noget til Naturen af og Hensigten med den praktiske Udvælgelse af, hvad der staar i Forbindelse med den præstelige Virksomhed. Her i mit Vædringsforslag er dette formuleret saaledes, at den Paagjældende skal godtgjøre, at han i et fuldt Aar har øvet sig i præstelig Gjerning. Ogsaa de andre Herrer ere enige i, at der maa fordres en Sikkerhed for, at den Paagjældende kender noget til den Embedsgjerning, hvori han skal træde ind, og de andre Herrer af Mindretallet have ogsaa stillet denne Fordring, men ikke saa stærkt, som stet er fra min Side, idet der fordres, at han et fuldt Aar skal have gjort sig bekendt med den præstelige Gjerning, medens de andre Herrer kræve, at han af og til skal have øvet sig i at prædike. Vi have jo allerede Bestemmelser, der gaa ud paa at sikkre Tilstedeværelsen af en saadan Dygtighed hos den